

СОПЛКО ІРИНА МИКОЛАЇВНА,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету № 2
Донецького державного університету внутрішніх справ

МЕРДОВА ОЛЬГА МИКОЛАЇВНА,
кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету № 2
Донецького державного університету внутрішніх справ

ПСИХОЛОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТЕРОРИСТИЧНИХ АКТІВ У МІСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Попередження терористичних актів у міському середовищі є складним завданням, що вимагає комплексного підходу та застосування психологічних стратегій та інноваційних підходів. Визначення та розуміння мотивацій терористів, їхніх цілей та способів дії є важливим етапом у розробці ефективних стратегій протидії.

Одним із основних аспектів, який важливий для забезпечення психологічного благополуччя, є психологічна профілактика. Згідно з визначенням науковців, психопрофілактика охоплює широкий комплекс заходів, спрямованих на попередження та уникнення розвитку психічних розладів, негативних психічних станів та забезпечення психологічної безпеки [1, с. 14]. Це включає розробку та впровадження психологічних програм, спрямованих на виявлення та запобігання появі небезпечних тенденцій у людей. Такі програми можуть включати тренінги, консультування та співпрацю з професіоналами з психологічної підтримки.

Важливим аспектом є створення сприятливих умов для соціальної адаптації та підтримки психологічного благополуччя. Це може сприяти запобіганню радикалізації та втягненню людей у терористичні групи. Розвиток таких умов вимагає систематичної роботи зі спеціалістами, залученням доцільних тренінгів та консультуванням, які сприяють збереженню психічного здоров'я та зниженню ризиків психологічних проблем.

Використання передових технологій дозволяє раніше виявляти зміни в поведінці, що можуть свідчити про можливу загрозу. Аналіз даних та застосування штучного інтелекту допомагають виявляти незвичайні моделі та сигнали, що можуть вказувати на потенційну небезпеку. Моніторинг соціальних мереж, обробка великих обсягів даних та застосування алгоритмів машинного навчання стають потужними інструментами для виявлення підозрілого вмісту та ідентифікації можливих загроз. Ці інноваційні підходи сприяють вдосконаленню систем попередження терористичних актів у міському середовищі.

Подальшим кроком є розвиток спільнот та мереж співпраці. Це означає створення платформ для обміну інформацією та співробітництва між

правоохоронними органами, громадськими організаціями, місцевими жителями та іншими зацікавленими сторонами. Спільні дії та координація можуть сприяти виявленню та протидії потенційним терористичним актам.

Одним з прикладів спільної співпраці та обміну інформацією є програма, що діє у Великобританії – «Сусідська варта». Вона включає жителів міських районів у спостереження за підозрілою діяльністю та повідомлення про неї правоохоронним органам [2]. Жителі отримують знання щодо виявлення потенційних загроз та підозрілих осіб, а також мають зручні канали зв'язку для повідомлення. Це може бути телефонна гаряча лінія, мобільний додаток або веб-платформа. Повідомлення, що надходять від жителів, аналізуються та перевіряються правоохоронними органами, що дозволяє оперативно реагувати на можливі загрози та запобігати терористичним актам.

Програма «Сусідська варта» є частиною ширшої стратегії спільної співпраці та комунікації між правоохоронними органами, громадськими організаціями та місцевими жителями. Вона доповнює використання передових технологій, аналізу даних та штучного інтелекту, створюючи механізми активної участі громади у забезпеченні безпеки. У США також діє аналогічна програма під назвою «See Something, Say Something», яка надає можливість громадянам повідомляти про підозрілі дії або поведінку через спеціальний телефонний номер або онлайн-платформу, забезпечуючи анонімність надсилання повідомлень [3].

Ефективна комунікація є ще одним важливим аспектом цієї стратегії. Забезпечення свідомості громади про можливі загрози, виклики та процедури безпеки допомагає громадянам бути пильними та реагувати на підозрілі ситуації. Крім того, навчання громадян навичкам самозахисту та реагування в екстремальних ситуаціях може підвищити загальний рівень безпеки у міському середовищі.

Протидія терористичним актам у міському середовищі вимагає комплексного підходу, який включає застосування психологічних стратегій, інноваційних підходів та передових технологій. Важливими аспектами цього підходу є психологічна профілактика, створення сприятливих умов для соціальної адаптації та підтримки психологічного благополуччя, а також розвиток спільнот та мереж співпраці. Психологічна профілактика передбачає розробку та впровадження психологічних програм, спрямованих на виявлення та запобігання небезпечним тенденціям, що можуть сприяти радикалізації та втягненню людей у терористичні групи.

Створення сприятливих умов для соціальної адаптації та підтримки психологічного благополуччя відіграє важливу роль у запобіганні терористичних актів у міському середовищі. Це передбачає систематичну роботу зі спеціалістами, проведення тренінгів та консультування, що сприяють збереженню психічного здоров'я та зниженню ризиків психологічних проблем. Крім того, використання передових технологій, таких як аналіз даних, штучний інтелект та моніторинг соціальних мереж, допомагає виявляти підозрілі моделі та сигнали, що можуть свідчити про потенційну небезпеку. Розвиток спільнот та мереж співпраці, разом з ефективною комунікацією та навчанням громадян навичкам самозахисту, стають важливими елементами стратегії протидії терористичним актам у міському середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Психологічна робота з військовослужбовцями – учасниками АТО на етапі відновлення: Метод. посіб. / О. Кокун та ін. Київ: НДЦ ГП ЗСУ, 2017. 282 с.
2. Palmer B. Do neighborhood watch programs decrease crime?. *Slate Magazine*. URL: <https://slate.com/news-and-politics/2012/03/trayvon-martin-killing-george-zimmerman-was-part-of-a-neighborhood-watch-do-those-actually-decrease-crime.html> (дата звернення 11.06.2023).
3. If you see something, say something. *Homeland Security*. URL: <https://www.dhs.gov/see-something-say-something> (дата звернення: 11.06.2023).